

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
za mesečno naročnino K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za mesečno 35—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarica (30 mm
široka in 3 mm visoka ali višja
prostor)
na enkrat po K 8—
poslana itd. po K 8—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/5 mm K 25.
Izhaja vsak dan (v nedeljo
nadaljevanje in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj).

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglas,
avstr. in češk. 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Dva svetova.

Dve organizaciji, ki naporno delata, da bi pritegnili v svoje vrste kar največ mladine, ž njo in po nji dobili kar največ vpliva na kulturni razvoj naroda in države, zadnji čas s svojimi nastopi silita v ospredje javnosti: Sokol in Orel. Kaj sta, kaj hočeta, kam merita, kako delata?

Sokolska telovadna organizacija, ustanovljena leta 1862. na Češkem, leta 1863. pa v Ljubljani, pravi o sebi, da je »socialno gibanje naroda za povzdigo njegove telesne, duševne in нравstvene plemenitosti za dosego njegove absolutne popolnosti.« Hoče »naš narod privedi na čelo svetovnih narodov,« hoče »vzgojiti telesno, duševno in нравstveno značajne in zavedne občane.« Do letos je rabil Sokol v dosego tega namena edino sredstvo: telovadbo; letos skuša organizirati tudi predavanja (izobraževalni odsek). 30 let se ni mogel razviti, »manjkalo je gonilno pero sokolskega dela.« Potem ga je telovadno delo poživilo in danes pravi, da ima 20.000 članov obeh spolov; le majhen del teh res tudi telovadbi. Na mariborski reviji »je nastopilo 1184 telovadcev iz vseh krajev države« (SHS) in »964 Sokolov«. 11 % članov ima izmed kmetov, 28 % izmed obrtnikov in trgovcev, 61 % iz vrst meščanske inteligence, a vendar ima pogum, da pravi: »ves narod hočemo vzgojiti v ljubezni in poštinovalnosti do domovine... vcepiti jim hočemo duha demokratizma in socialne pravičnosti, нравna načela dosledno provesti v zasebnem in javnem življenju, da vsakdo stopi na branik zatiranih... da izgne iz naše krvi duh podločnosti in nesamostojnosti, a na njegovo mesto stopi lastno prepričanje, samostojna odločitev in smisel za vse, kar je dobro in lepo.« Sokol je eminentno napredna kulturna organizacija, namenjena vsemu narodu, brez razlike ver, plemen in stanov... Vsakemu članu mora biti zajamčeno, da se izven društva more po prepričanju javno udeleževati bodisi pri političnih, stanovskih ali razrednih organizacijah. Rad si prilastuje Sokol glavni del zasluga za narodno probu in napredek, za osvoboditev in ujedinjenje. »Ni je popolnosti nad sokolsko popolnost.« Zahteva, da država uvede v šole in v armado sokolstvo, ga podpira z vso svojo močjo, druge telovadne organizacije pa onemogoči in zatere. Hoče z eno besedo, da stopi država v njegovo službo. — Vodilni možje Sokola izjavljajo: »Sokoli ne morejo biti obenem člani telovadnih organizacij, ki so v službi ene politične stranke ali razreda... Ker te bude le še hujše sovraštvo, cepijo

ljudstvo brez potrebe in razdirajo solidar-
nost.« Sokol mora pokazati barvo in jo pogumno širiti... Kdor se prizna klerikal-
nemu svetovnemu naziranju, ne more biti Sokol. A zopet »Versko prepričanje vsa-
kogar nam je nedotakljivo: Ni Sokol, kdor ga žali, napada ali smeši javno udelež-
vanje verskega čustvovanja.« — Tako opisuje Sokol sebe. Mi pa vemo še nekaj več o njem! Predvsem da sokolstvo ni so-
cialno gibanje, dalje da ni gibanje naroda in da ima za napredek naroda zelo malo zasluge. 50 let je, nekaj sto ljudi več ali manj telovadilo in prirejalo ali posečalo narodne veselice v mestih in nekaterih trgih, deloma se tudi ogrevalo za senti-
mentalno vselovanstvo. Na socialno po-
lje, med široke kmetijske in delavske sloje meščanski Sokol ni nikdar stopil, dokler ga ni prignil do tega strah pred narašča-
jočim Orlom in ukaz liberalnih politikov. Vsenaroden ni bil nikdar, ker pred letom 1895 ni še delal, potem pa je s svobodno-
miselstvom in liberalizmom — povzetim iz čeških sokolskih vrst — pregnal ver-
skozavedne člane in tako sam razcepil na-
rodno edinstvo na telovadskem polju, ter nehote povzročil ustanovitev Orla. Danes, ko tudi socialisti snujejo svojo telov. org. »Svobodo«, sokolska misel pri nas ne giblje niti ene desetine naroda. Za duševno in moralno vzgojo, plemenitost, popolnost... hoče imeti zasluge, pa jih doslej ni nikjer videti. Ljudje, ki jih Sokol uči in vzgaja, se odtušujejo Cerkev, veri, postajajo nestrpni, brezobzirni, kakor kažejo neštete psovke in napadi na drugače misleče ljudi istega plemena, o katerem pravijo, da ga ljubijo in zedinjajo. Kakšen je njegov duh demokratizma in socialne pravičnosti, kažejo besni besedni in dejanski napadi na Orle, duhovnike in vse katoliško misleče ljudi od strani sokolskih članov in prijateljev, zlasti javna sramotenja v časopisju. Oni »stoje na braniku zatiranih«, a za socialno bédne sloje jih še nismo videli nastopiti, v domobranskih legijah so bili poleg njih tudi drugi narodnjaki, in to v večini. Kako spoštujejo »lastno prepričanje in samostojno odločitev in versko čustvovanje« priča njihov nastop proti vernim članom, pisava proti škofom, katoliškim organizacijam in njihov članom v listih, ki hvalijo in podpirajo sokolstvo. Vse hočejo pridobiti, obenem pa večino ljudstva žalijo in napadajo doma, sramote naše goste in nas črne pred Hrvati in Srbi. Na Češkem pišejo Sokoli, da ne bodo več hodili »kakor mačka okoli vrele kaše« in lagali, da spoštujejo vsako vero ter so le nasprotniki zlorabe vere t. j. klerika-
lizma, marveč, da so in morajo biti proti

katoliški veri in npravnosti, proti katoliški Cerkvi, da hočejo storiti konec svoji dvo-
ličnosti, da mora čimprej zagrmeti ne-
dvomno sokolsko geslo: proč od Rima. Pri nas pa hočejo še danes vzdržati o sebi mnenje, da so le protiklerikalni, a da spo-
štujejo vsako vero in jim je versko pre-
pričanje nedotakljivo, ker se še ne čutijo zadosti močne in imajo naše ljudstvo še za tako slepo, da mu lahko dalje kažejo dvojno lice. V Mariboru zbero poleg So-
kolov svobodomiselnih dijaštvo k zboro-
vanju in ga pozdravljajo kot svoj up in nado, v brošuri »Bratom Srbom in Hrvat-
tom« denuncirajo katoliškomislečo ogrom-
no večino svojega naroda kot izdajalco u-
jedinjenja, dr. Kreka, dr. Korošca in ško-
fa dr. Jegliča opisujejo kot koristolovce, ki zavirajo osvobodjenje in napredek na-
roda, pozivajo Srbe naj s svojo kulturo preplavijo Slovenijo, ki da ječi pod rim-
skim jarmom — obenem pa naj jim ver-
jame verni kmet in delavec, da delajo za popolno duševno ujedinjenje naroda, da niso proti katoliški veri in Cerkvi, da ho-
čejo svobodo in pravičnost. Sami prizna-
jo, da med vojsko niso delovali; imen nji-
hovitih prvakov — kakor dr. Oražen, dr. Murnik, dr. Fux itd. — nikoli nismo slišali imenovati med imeni prvobornih telov. u-
jedinjenje v časih, ko je bilo to nevarno, danes pa si preširno prilastujejo vse za-
sluge na tem polju, dr. Krek in tovariši pa so le »reakcionarci«, Orel jim je »nestvor, ki mu je glavni cilj politični klerikalizem,« Orli so jim »breznarodni Čuki«.

Ko je svobodomiselnost nestrpnost in liberalna nasilnost prisilila katoliško za-
vedne člane, da so izstopili iz Sokola, je osnovala Slov. kršč. soc. zveza svoje telo-
vadne odseke, ki so se kmalu združili v posebno Zvezo tel. odsekov, začeli izda-
jati svoj list »Mladost« in so narastli v te-
ku 7 let do stanja, ki je po številu telo-
vadcev že presegalo Sokola. Poleg telo-
vadbe pa so Orli — ime so si nadeli leta 1909 — marljivo gojili izobražbo uma, srca in volje na izrazito katoliški in narodni podlagi. Postali so mladinska organiza-
cija kmetijskih in delavskih ljudi. Voditelji so jim bili najdelavnejši med duhovniki in vernimi laiki-inteligenti. »Zlata knjiga« iz leta 1910, je dala jasno izražene meje in smer delu Orlov: »vso slovensko mla-
dino, ki krščansko misli in se po krščan-
skih načelih hoče tudi v življenju ravnati, združiti... ga izobraževati umsko, нравno in telesno; s pomočjo te mladine zbu-
jati, utrjevati in ogrevati ljudstvo za vzor-
no kršč. mišljenja in življenja.« Podlaga vsemu Orlovemu delovanju je katol. vera; njena načela in zapovedi, kakor nam jih je

dal Bog in Sv. Katol. Cerkev. Delo je te-
lovadsko, izobraževalno in organizatorič-
no. Celo poglavje VI. podrobno predpi-
suje narodne dolžnosti in ljubezen do ljud-
stva. Orel je opravljal težko vzgojno in narodno delo tam, kjer je najvažnejše in najtežje — po vaseh, med delavnim ljud-
stvom. Med vojsko je vse delo zastalo. Za razširjenje deklaracijske ideje ima »Mladost« velike zasluge, ravnotako pre-
mnogi člani. Ob prevratu in v obmejnih bojih proti narodnim sovražnikom so v ve-
likem številu junaško nastopali tudi Orli. V poldrugem letu vztrajnega dela so Orli organizirali veličastni tabor v Mariboru, ki je pokazal sadove dela v telovadskem, izobraževalnem in organizatoričnem ozi-
ru. Nastopilo je nad 1500 Orlov in 800 Orlic v kroju, nadalje stotine brez kroja, 700 Orlov in 600 Orlic pri telovadbi; okrog njih pa se je zbralo na zborovanjih, ob-
hodu, pri sv. maši in na telovadišču okrog 40.000 ljudi iz cele Slovenije, 500 češko-
slovaških Orlov in Orlic, nad 5000 Hrvatov in zastopnikov Srbov, 18 Francozov in Belgijcev, deputacija ameriških Sloven-
cev, več škofov, par sto duhovnikov, sko-
ro vse organizacije, ki stoje na katol. na-
rodnem temelju. Tekom enega meseca po taboru je pristopilo na stotine novih članov k Orlu in ustanovilo se je 16 novih odsekov. Najširši krogi vernega ljudstva so iz sador, ki jih rodita obe telov. orga-
nizaciji, spoznali njuno razliko in se uvr-
stili med prijatelje Orlov.

Narod naj sam spozna, kakšne misli žive, kakšno srce bije pod krojem Sokola in Orla, kaj hoče, kam smeri eden ali drugi. In potem naj se odloči vsak posa-
meznik svobodno, kam spada.

Židje v Jugoslaviji o sebi.

Neka vplivna židovska osebnost iz Jugoslavije piše v budimpeštanskem židovskem listu »Zsido Zsemle« o židih v Jugoslaviji.

Prinašamo ta članek izpod židovskega peresa, da obrnemo pozornost naše javnosti na eminentno važnost in resnost židovskega gibanja v Jugoslaviji. Člankar — jugoslovanski žid — piše:

»Židje v Jugoslaviji so razdeljeni v dve močni, ločeni skupini in štejejo krog 180.000 prebivalcev, medtem ko je bilo prej v Srbiji pred vojno le 20.000 židov.

Polovica judov je Sephardim, kojih pradedje so pribežali iz Španije v Bosno, Srbijo, Staro Srbijo in Macedonijo. Ti so zelo ponosni na svoje špansko potomstvo

LISTEK.

Pygmalion.

(K gostovanju ruske drame.)

Ruska dramska družba je vprizorila kot prvo delo na svojem gostovanju v Ljubljani »Pygmalion«, komedijo Bernharda Shawa. Ta proletarski kritik človeške družbe, nepoboljšljivi skeptik, nesramni ironik in paradoksisit, ni niti pravi Anglež, ampak rojen je, kot skoro vsi revolucionarji modernega sveta, na Irskem. Tega mu ne bo pravi Anglež nikoli odpustil. Tudi to, da se je tako burno predal inozemstvu, vzbuja pri njegovih sodržavljanih nejevoljo. Londonska kritika mu je očitala, da uprizarjajo njegova najnovejša dela preje v Berlinu in na Dunaju, nego v Londonu in v Manchesteru. On se pa sklicuje na mlačnost, s katero so sprejemali njegova dela doma in s katero so ga takorekoč prisilili, da se je obrnil do inozemstva.

In vendar, če študiramo natančneje Shawova dela, najdemo pri njem, kot pri Galsworthyju, popolno angleška svojstva. Najdemo najprvo njegovo veliko, globoko vero, njegovo vero v moč človeške dobro-
te, v napredek človeštva in ne v najmanjši meri, vero v samega sebe. Nadalje najdemo njegovo častihlepnost, da bi delal le za danes, ko živi, da bi bil kritik časa in družbe, njen vzgojitelj; ne ustraši se stopiti na dan kot feuilletonist, humorist in para-

doksisit, da bi uveljavil svoje prepričanje. In končno še eneržija in konsekvence njegovega enotnega svetovnega naziranja, pred katero se Anglež vedno klanja, četudi je, kot v tem slučaju naperjena proti duhu časa. Mnogo so polemizirali proti antiheroičnemu svetovnemu naziranju Shawa; njegovega razkrajanja in negacije vsega heroičnega ne moremo kar tako, z rame-
ni skomizgaje, zavreči. Kajti globoko v njej, v bramu, s trnjem ovitem, leži drug Venerabilis: čaščenje vsega tihlega, mirnega, vztrajnega, močnega in zanesljivega, ljubezen do ponižnega junaštva protiheroizma, navdušenje za vse naravno in človeško — to je Shawova izpoved in reli-
gija.

Njegovi nesveti običaji nas ne smejo motiti. Galsworthy se bojuje z mečem resnosti in s panirjem morale, Shaw pa nasprotno, se bojuje z orožjem satire in dov-
tipa, okriljenim z ironijo in s paradoksom. Nič na polju človeške civilizacije ne uide brez kazni — edino pred naravno silo odkritega temperamenta, pred zmožnostjo veselostjo naivnega, srčnega človeka, se klanja tudi ta zastopnik common sense. Njegova komedija »Pygmalion« spada med najbolj zabavne, kar jih je napisal za mo-
dernu, nervozno publiko: vsak hip je za publiko; tembolj, ker nima delo tolikih ne-
potrebnih predovtipnih mest kot druga njegova, ter obdeluje pisatelj mnogo bolj resolutno in z večjo tehniko temo, kot dru-
gače.

Pygmalion? Torej nekaj antičnega?

Nekaj o tistem demoničnem kiparju, ki je vdahnil v stvar svojega dleta življenja diha. Bog varuj, Shaw — pa antika! Topot hoče biti resen. Torej mora predstavljati popolnoma moderen človek, angleški profesor fonetike, tisto čudovito bitje, ki stavi najprej zmazano podobo in ki ji da nato življenje. Ta profesor hoče doseči, da bi iz umazane prodajalke cvetlic, ki govori grozen predmesni dialekt, v šestih mese-
cih potom poučevanja jezika, lepega vedenja in z lepimi oblekami naredil »voj-
vodinjo«, katere bi se ne imel sramovati, če bi jo predstavil v odlični družbi. Na to stavi in stavo dobi. Toda kaj je to? To bitje se začneja ogrevati, ne samo na po-
vršini, temveč življenje jo prepaja skozi in skozi. Sama začneja žvižgati, mesto da bi plesala po piščali gospoda in mojstra, enostavno: postane ženska z ukazujočimi gestami, iz mramornate podobe se razvije vesela in ljubezni žejna Galathea. Gospodu profesorju ni pogodu, da bi hotela biti več, nego je on hotel narediti iz nje. Toda nič ne pomaga: dekliska duša, ki je začela rasti in cvetsti, se ne da ustaviti v svojem poletu. In če konča pesnik-humorist s prepirom med stvarico in stvariteljem, je vendar lahko razumeti, s kom da se bo spre-
hajal v kratkem profesor Henry Hignens roko v roki čez Covent Garden, kjer jo je prvič srečal, ob dežju in megli, ko se je hudovala in jokala, ker je nekdo nesramno zapisoval po fonetični metodi glasove, s katerimi je ponujala svoje cvetlice...

O vprizoritvi, kakor tudi o režiji, je treba priznati, da je bila zelo dobra. V prekrasnem tempu, izvrstni dikciji, v prekrasno izdelanih dialogih so nam prinesli ruski igralci na oder pet dejanj polnih življenja. Vsak igralec je bil na svojem me-
stu in vsi skupaj so podali izborni celoto. Odlikovala se je v prvi vrsti ga. Bukijeva (Mss. Hignens) s fino aristokratsko igro. G. Putjata (Henry Hignens) nam je prinesel skoz in skoz realistično figuro profesorja na deske in ga izdelal do najmanjših po-
drobnosti. Ga. Marševa (Eliza Dulitl) je igrala prodajalko cvetic izborni, čeravno v prvih dejanjih nekoliko negotova se je povzpela v 3. dejanju ter vredno stala ob strani g. Putjata. Krasen tip cestnega po-
metača nam je podal g. Muratov (Dulitl), ki je vodil režijo, o kateri smo že omenili, da je bila zelo dobra. Hvalevredno so re-
šili tudi ostali svoje naloge (g. Nikolajev kot polkovnik Pinkering, ga. Manjecka in posebno g. Cengeri).

V celoti je treba priznati, da so pri-
nesli ruski igralci na oder vse nijanse na-
turalizma in podali ljudi, kakršni so. Gle-
dališče je bilo polno, opazili smo tudi mnogo Rusov, ki stanujejo v mestu in oko-
lici. Ruskim igralcem želimo obilo vspeha, občinstvu pa priporočamo, da čim mnogo-
številneje poseti te predstave, ki so res vredne mnogoštevilnega obiska.

Maskaš.

in večina govori še danes španjolsko. Tudi ta špansko-judovski žargon ima svoje vnete pristaše kot nemško-židovski žargon, tako da se recitira celo »Unesane Tokef« molitev na dan sprave v španjolskino, kakor je tudi sploh pri njih večji del bogoslužni jezik španjolskino. Z uradno potrjenimi dokumenti dokazujejo, da so imeli že leta 1550. v Sarajevu sinagogo. Priznavajo se k srbskemu nacionalizmu in gojijo odkritosrčne simpatije nasproti Srbom, s katerimi žive v najboljšem soglasju.

Drugi del jugoslovanskih judov (opozarjam, da piše člankar dosledno le Velika Srbija, Srbi, mesto Jugoslavija, Jugoslavlani. Op. por.) so Aškenazim. Del teh judov se je naselil že v teku 16. stoletja iz Kranjske in Koroške, večina pa je prišla šele v 19. stoletju v Bosno. Še pred dvema stoletjima so bila nasprotja med aškenazijskimi in sephardimskimi judi tako globoka, da je bilo sklepanje zakonov med njimi prava redkost. Tudi druge uredbe so imeli različne. Šele zionizem jih je zbližal in poravnal med njimi obstoječa nasprotja.

Zanimivo je, da je med vojno od bosenskih polkov avstrijsko-ogrsko armade prejel samo sarajevski židovski odvetnik dr. Jakob Cajon zlato hrabrostno svetinjo za častnike in da je bilo mnogo židov dekoriranih z redom železne krone in drugimi odlikovanji. Tudi v srbski armadi se je nahajal jud, ki je prejel najvišja vojaška odlikovanja. Bil je to okrožni poveljnik Avram Barach, značajan, dober žid.

V Jugoslaviji vlada v splošnem široka svoboda. Na podlagi veljavne proporcionalne volilne pravice imajo židje voliti tri lastne poslance. (Člankar očitno misli tu na volitve v zagrebški mestni zastop. Op. por.) O priliki zadnjih volitev sta bila izvoljena dva zionista, tudi tretji, predsednik verske židovske občine (men- da zagrebške, Op. por.) lahko velja, če tudi ne za zionista, pa vsaj za prijatelja zionizma.

Devet desetih jugoslovanskih judov pripada k zionističnemu taboru, iz katerega so izšli tudi judovski voditelji države.

Zionistična organizacija je najmočnejša na Hrvaškem. V Zagrebu ima svoje lastne institucije, šole s hebrejskim učnim jezikom, lastno knjižarno in izdaja zionističen tednik »Židov«, ki je pisan v hrvaškem jeziku. Uradni prostori zionistične organizacije bi lahko služili za vzor tudi drugim podeljskim organizacijam.

Tudi v Sarajevu izhaja zionistični list in sicer v srbskem jeziku, »Židovska Svjest«. »Hoalam« je tudi močno razširjen, kar dokazuje, da pridobiva hebrejska kultura v tej deželi vedno več tal. Še pred kratkim je bil Sarajevu prideljen poseben hebrejski učitelj iz Jeruzalema.

Tudi judovska športna društva kažejo lepe uspehe. V Sarajevu se nahaja judovski »Narodni dom«, v katerega prostorih se nahajajo pisarniški prostori vseh judovskih institucij.

V Beogradu ni zionizem tako močno razvit, kakor v prej imenovanih provincih, kljub temu, da je predsednik zionistične organizacije istočasno predsednik verske občine.

V Stari Srbiji žive Sephardim v večjem številu. Posebno v Mitrovici in Bitolju. Ti ne stoje z drugimi sloji židovstva v posebno ozkem stiku. Da se jih približa k velikemu gibanju judovstva, je bil pričel izhajati na inicijativo centralnega židovskega odbora poseben list v španjolskem jeziku in bile so izdane poučne brošure.

V Bački in Banatu je dobil zionizem tal še pred srbsko okupacijo. V Subotici in Novem Sadu so danes močna zionistična središča. Tudi zionistična propaganda na jugu se vodi iz Novega Sada v mažarskem jeziku.

Judje se v političnih borbah niso dosedaj eksponirali, kar je v veliki meri do prineslo, da v Srbiji sploh ni bilo pred vojno antisemitističnega gibanja. Sedaj pa prihajajo častniki srbske legije, takozvana organizacija dobrovoljcev, ki so se nasrkali v Denikinovi armadi antisemitizma, v tisočih in tisočih s svojimi rodbinami v Srbijo, kjer uživajo največje gostoljubje in hujšajo ljudstvo k antisemitizmu ter hočejo ustvariti splošno protijudovsko razpoloženje. Toda jugoslovanska socialdemokratska stranka, večji del delavcev, uradnikov in vseučiliških profesorjev se nahaja v tretji internacionali. Nerazumljivo je, zakaj se spravlja v zvezo sovraštvo proti bolševikom s sovraštvom proti judom, ko so vsi voditelji pristašev tretje internacionale v celi Jugoslaviji Srbi. —

Tako samozavestno pripovedujejo jugoslovanski židje drugod o sebi. Toda vsega židšpekulant gotovo ne bo povedal.

Zato je dvojno potrebno, da zasledujemo z veliko natančnostjo in vestnostjo razvoj, smer in cilje židovskega gibanja v naši mladi državi. Ni daleč čas, ko bodo imeli važno, odločilno besedo v Jugoslaviji

Razprava o volivnem zakonu.

LDU Beograd, 1. sept. Podpredsednik začasnega narodnega predstavništva dr. Ribar odpravi 117. redni sešatek ob 17.40. Tajnik Pera Jovanović čita zapisnik zadnje seje, ki se brez ugovora sprejme.

K besedi se oglasi posl. Jaša Prodanović, ki izvaja: V nasprotju z vsako parlamentarno prakso je, da preide parlament na naslednjo točko, še preden se je otvorila debata o deklaraciji vlade. Člen 15. se je proti poslovniku vrnil odboru. Kakor hitro je člen 15. sprejet, se po poslovniku ne more več vrniti odboru. Poznejši člen ne more razveljaviti prejšnjega člena v enem in istem zakonu. Tako postopanje je nasproti zakonu ustave. Minister za konstituanto izvaja: Na ugovore posl. Prodanovića izjavljam, da njegovi podatki niso točni. Člen 15. še ni rešen; o njem se je razpravljalo, ne pa glasovalo, ker ni bilo kvoruma. Vlada ima pravico, da razveljavi ves zakonski predlog in potemtakem tudi posamezne člene.

Posl. Aleksa Žujović (radikalec) napada v svojem govoru liberalce, ki so se združili z demokrati, in trdi, da se je na zadnji seji narodnega predstavništva kršil poslovnik. Minister za konstituanto izjavlja, da umakne predlog člena 121. volivnega zakona radi tega, ker namerava vlada izdelati zakonski načrt o zborovanju in udruževanju.

Podpredsednik dr. Ribar stavi na glasovanje člen 121., ki se sprejme.

Nato se čita člen 15. Minister za konstituanto veli, da se govori, da je člen 15. nedemokratski. Spominja se pa, da tudi v najsvobodnejših državah ne morejo biti voljeni državni uradniki za poslance. (Medklic: Kaj pa na Češkem?) Dr. Marković odgovori: Češka je mlada država. Določeno je v členu 15., da pride na vsakega četrtega poslanca in kvalificiran poslanec, ki ima fakultetno diplomu. Člen 15. ni naperjen proti inteligenci, ampak ne dovoli, da bi mogel kdo obenem vršiti dvojne funkcije. Minister pozivlja skupščino, naj sprejme člen 15., kakor ga je predložila vlada. Posl. Dimitrija Mašić (Ribarčeva skupina) se izjavlja proti členu 15. in opozarja na to, da bo od 160 članov stare srbske skupščine ostalo na ta način samo 90 članov. Radi tega bo glasoval proti.

Dr. Ladislav Polić (Narodni klub) govori proti členu 15. in o zgodovinski časti bana. Profesorski zbor zagrebškega vseučilišča se je izjavil proti volivnemu zakonu, posebno proti členu 15. Govornik konča z besedami: »Nikar ne dopustite, da bo člen 15. vaše delo!« Gavro Manojlović (radikalec) govori proti členu 15. Poslanec Gjorgjević (demokrat) naglašja, da se s členom 15. dela velika krivica. Vladimir Radivojević govori proti. Profesor Milivoj Bašić (Ribarčeva skupina) govori tudi proti.

Vstane poslanec Pero Jovanović (radikalec) in izjavi, da minister za konstituanto člena 15. ne predlaga zato, da bi uradniki ne prišli v narodno skupščino kot poslanci, temveč radi tega, ker se ob-

enem ne moreta vršiti dve dolžnosti. Pravi, da so razni govorniki nastopili proti členu 15. največ radi agitacije. Izjavlja, da bo glasoval za člen 15. V prilog člena 15. govori tudi Milan Marjanović (demokrat) in dalje Antonović (demokrat), ki pravi, da se mora glasovati za ta člen, da se ognemo zopetni ministrski krizi. Konča s tem, da bi se morala pasivna volivna pravica vzeti onim, ki trgujejo z državo.

Ministrski predsednik Vesnić pravi: Dobro se spomnite, da je bil ta člen vzrok ostavke vlade. Velikega pomena je, ali bo ta člen sprejet ali ne. Ta volivni zakon se pripravlja za ustavodajno skupščino, ki ima popolnoma določeno nalogo in mora vsled tega poslanci te skupščine biti tej nalogi kos. Dalje pripomni, da so se pri diskusiji napravili razni pogreški. Ustavodajni skupščini je treba dati možnost, da pride narodna volja do veljave. Ta volivni zakon je predložila vlada po dolgem pretresovanju in dogovarjanju. S tem, da se je profesorjem pravnih fakultet, ki bodo po tem členu imeli porabiti svoje teoretično znanje, dala aktivna in pasivna volivna pravica, vlada ne misli delati krivice nobenemu poklicu, najmanj pa uradnikom. Smatra za dolžnost, da prosi narodno predstavništvo, naj sprejme ta člen, kakor ga je predložila vlada, že zaradi situacije, v kateri se nahajamo, ker se s sprejemom tega člena daje vladi tudi zaupnica.

Podpredsednik dr. Ribar stavlja člen 15. na glasovanje, kakor ga je predlagal minister za konstituanto in prosi poročevalca, da ga še enkrat prečita. Nato pozove vse one poslance, ki so proti členu 15., naj vstanejo. Vstane manjšina. Podpredsednik dr. Ribar konstatira, da je vstala manjšina in da je predlog sprejet.

Poročevalec čita nato člen 16. Posl. Pera Jovanović vstane in predlaga, da naj člani uprave in industrijskih in trgovskih podjetij, ki delajo za državo, izgubijo pravico mandata. Minister za konstituanto pravi nato: Četudi je predlog g. poslanca Jovanovića umesten, ga ne moremo sprejeti. Nato stavlja podpredsednik dr. Ribar na glasovanje člen 16. z dodatkom poslanca Pera Jovanovića. Proti predlogu vstane manjšina. Podpredsednik dr. Ribar konstatira, da je večina za predlog, ki je sprejet.

Preide se nato na čitanje člena 17. Ker se nihče ne oglasi k besedi, se člen sprejme. Podpredsednik dr. Ribar izjavlja: Volivni zakon se vrača odboru za izdelavo volivnega zakona, da ga na jutrišnji seji predloži v celoti, ker bo jutri zadnje glasovanje za celotni volivni zakon.

Podpredsednik dr. Ribar zaključuje sejo ob 20.40 in odredi prihodnjo sejo na jutri, četrtek ob osemnajstih z nastopnim dnevnim redom: 1. Glasovanje o volivnem zakonu, 2. poročilo verifikacijskega odseka, 3. mirovna pogodba z Bolgarsko podpisana v Neuwilleru.

zastopnikov oblasti ter razne želje interesentov ter jim sporočila, da bo vzela vsa vprašanja nepristransko v pretres ter v to svrhu, v kolikor bo to potrebno, prišla še večkrat na lice mesta, da se o podrobno- stih tudi po katastrofi orijentira natančno. Sprejem komisije od naše strani je bil zelo dostojen in prisrčen; predložene želje naših ljudi so bile popolnoma stvarne.

Mala ententa.

LDU Praga, 1. sept. (ČTU) V odseku za zunanje zadeve je izjavil minister dr. Beneš glede dogovora med Češkoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo. Ta dogovor je politično izvanredno pomenljivo dejstvo, ki ne bo imelo pomena samo za vzdrževanje političnega položaja omenjenih držav, ampak bo večinoma tudi določevalo politiko osrednje Evrope. Temeljne ideje tega dogovora so: 1. Varnost od zunaj je pogoj za red in mir v notranjosti. 2. Edina pot k trajnemu miru je hitra vpostavitve gospodarskih odnosov z vsemi sosedi. Miroljubna politika je osnovna ideja takozvane »male entente«. 3. Vse tri države so zainteresirane na tem, da se po Mažarjih podpisani trianonski mir tudi izvede. Potrebno pa je, da si poiščemo poti, kako bi mogli v bodočnosti dospeti do prijateljskih odnosov. Kot četrto osnovno misel navaja minister, da moramo nastopati proti vsaki rekonstrukciji stare monarhije in proti vsaki novi federaciji. Nedvomno je, da bi rekonstrukcija podobnega državnega ustroja bila v političnem kakor tudi gospodarskem oziru za omenjene države usodepolna. Dejstvo, da se je osnovala mala ententa, pomeni prvi korak k tvoritvi novega političnega in gospodarskega sistema v osrednji Evropi. Glede pete osnovne smernice se je izjavil minister dr. Beneš, da je splošna politična situacija v Evropi zelo težavna in da bo v kratkem nastopila izprememba. Če hočemo osrednjo Evropo obvarovati raz-

pada in zmešnjave, ki jo sedaj občutita Rusija in Poljska, mora mala ententa določiti skupne smernice v interesni sferi ter skupne politične tendence. Naloga zveze je torej, obvarovati skupne potrebe med seboj in jih čuvati tudi z ozirom na splošne razmere v Evropi. Naši odnosi do entente so jasni in vsa pogajanja se gibljejo v okviru podpisanih pogodb. Hitro moramo stopiti v gopsodarske odnose z Rusijo. Naši odnosi do Poljske bodo v načelu gotovo odkritosrčni; glede Avstrije pa smo že določili skupne smernice, da omogočimo Avstriji obstoj in da more Avstrija z nami skupno delovati. — Besedilo pogodbe z Jugoslavijo se objavi. Pogodba ima popolnoma obramben značaj in se je javila tudi zvezi narodov in zavezniškom.

Francosko-belgijska zveza.

LDU Pariz, 1. sept. (DunKU) »Matin« objavlja naslednjo izjavo belgijskega vojnega ministra glede vojaškega dogovora, ki sta ga sklenili Belgija in Francija: Mi in Francija smo danes popolnoma obkroženi in smo jutri že lahko napadeni. Že danes moramo organizirati našo brambo. Ta dogovor ni samo jamstvo za bodoče vojne, ampak ima tudi sicer važen političen pomen.

Meščanska vojska v Belfastu.

LDU Dunaj, 2. sept. (DunKU) Kakor se poroča listu »Neue Freie Presse« iz Berlina, divja v Belfastu meščanska vojska med katoliki in protestanti. 5000 katoliških delavcev so že izgnali iz ladijnic v Belfastu. Škode je za več milijonov. Na stotine hiš je pogorelo.

Protidraginske demonstracije.

LDU Dunaj, 2. sept. (DunKU) »Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Augsburga, da je množica pri demonstraciji zaradi draginje živil napadla državno brambo. Došlo je do streljanja; tri osebe so mrtve, več pa jih je hudo ranjenih.

Revolucionarno gibanje v Carigradu.

LDU Dunaj, 2. sept. (DunKU) Glasom »Neue Freie Presse« javlja »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Londona, da se je v Carigradu pričelo protinacionalistično gibanje. Na Mustafa Kemala je bil izvršen zavratni napad; eden njegovih spremljevalcev je mrtev in on sam je ranjen.

Rusko-poljska vojna.

Poljsko vojno poročilo.

LDU Varšava, 2. sept. (DunKU) Včerajšnje poljsko frontno poročilo ugotavlja več resnih uspehov v centru proti konjenici Budiennyja; izjalovil se je njegov načrt, prodreti do Lublina in obenem podpirati ofenzivo proti Cholmu. Prvi so porazili sovražnika oddelki 2. divizije in legionari pri Grabovjcu. Ena sovražna brigada je popolnoma razkrojena; ujetnikov je 200. Glavno vlogo v boju je igrala zasledovalna skupina Hallerjeva, nahajajoča se že več dni za hrbtom Budiennyja in zasledujoča njegove glavne oddelke z neobičajno trdovratnostjo. Dne 31. avgusta je izvršila napad od vzhoda proti Zamošču. Ko je Budienny opazil pretečo nevarnost, je ukazal odločilni umik, toda povsodi je zadel na močni odpor obkoljujočih ga poljskih oddelkov. Tudi nadaljna zasledovalna akcija se za nas razvija ugodno. Vzhodno od Lvova so se morali Rusi umakniti za Bug.

Rusko vojno poročilo.

LDU Moskva, 2. sept. (Brezžično) Frontno poročilo z dne 1. sept.: V odseku Grodno severno od Suwalkov trajni boj. Pri Cholmu je bil sovražnik, ki je včeraj pri Opalinu prekorščil Bug, z velikimi izgubami protisrčen na levi breg reke. Zapadno od Grubešova se razvija naše prodiranje ugodno. V odseku Lvov smo morali pod pritiskom sovražnika izprazniti več postojank. Zasedli smo nove postojanke severno od železniške proge Lvov-Brody. Na Wranglovi fronti se razvijajo pri Berislavu in Orjehovu boji za nas jako ugodno navzlic trdovratnemu sovražnemu odporu.

Pogajanja v Rigi.

LDU Moskva, 2. sept. (Brezžično) Ljudski komisar Čičerin je naznanil poljskemu zunanjemu ministru knezu Sapiehi, da je sovjetska vlada zadovoljna z Rigo kot krajem za pogajanja, da se pogajanja za premirje in predmir ne bi zavlekla, to pa le s pogojem, ako se ruskim odposlancem in pomožnemu osebju zajamči imuniteta in ako se zajamči brzotrajni in ku-

Bolgari za zvezo z Jugoslavijo.

LDU Pariz, 2. sept. (DunKU) Kakor poroča »Temps« iz Sofije, so odpotovali nekateri bolgarski diplomati in pa generalni tajnik ministrskega predsednika iznova v Beograd, da bi predlagali Srbiji sklep dogovora. Bolgarija je poleg tega storila pri zavezniških korake, da bi jo pristupil k zvezi narodov.

Razmejitvena komisija na Štajerskem.

LDU Maribor, 2. sept. Razmejitvena komisija je včeraj odpotovala na Muto ter odtod šla na obmejno ozemlje, ki ga je obšla od Mühnerkogla do Sv. Lovrenca. Pri tej priliki je zasliševala tudi zastopnike krajevnih oblasti, kakor tudi posamezne zainteresirane posestnike. Odločitev glede mej na licu mesta ni padla, marveč se bo o tem sklepalo šele po natančnem študiranju krajevnih, občinskih ter gospodarskih interesov, ki so jih izrazili posamezni prizadeti posestniki.

LDU Maribor, 2. septembra. Dne 1. septembra si je razmejitvena komisija za severne meje ogledala mejne sporne cone med Kokošnjakom in Sv. Lovrencem. — Ustavila se je na Pernicah, na Sv. Urbanu in na neki točki grebena južnovzhodno od Sv. Urbana. Prisotna je bila od naše strani jugoslovanska delegacija, med njimi vodja poverjenišva za notranje zadeve univ. prof. dr. Pitamic, potem okrajni glavar Slovenjegraški dr. Ipavic, načelnik marnberškega okrajnega zastopa inženir Pahernik, župani občin Sv. Primož nad Muto in Pernice, župnik Trinkaš iz Sv. Jerneja ter mnogo uglednih posestnikov, ki imajo svoja posestva ob meji. Tudi avstrijske oblasti in interesi so se udeležili ogleda. Komisija je vzela na znanje informacije

riški promet z ruskimi državnimi oblastmi izrecno brez vsakega zavlavljanja in oviranja. Natančna sestava odposlanstva se bo naznaila takoj, ko dospe poljsko jamstvo, potem bo odposlanstvo nemudoma odpotovalo v Rigo.

Politične novice.

— Seja »Kmetijske Zveze« za sodni okraj Vrhnika se vrši v nedeljo 5. septembra ob 4. uri popoldne v prostorih društvenega doma na Vrhniki. Gospode odbornike prosimo, da se iste polnoštevno rdeleže! — Predsedstvo.

— Silna razburjenost med našimi župani. Od vseh strani prihajajo pritožbe in protesti, ker se v Sloveniji zavlavljuje občinske volitve. Že ob novem letu so bili sestavljeni imeniki za občinske volitve, ki so bili pozneje razveljavljeni. Treba je bilo sestaviti nove imenike, posebej za moške in posebej za ženske. Vse je bilo nanovo urejeno in pripravljeno, ljudstvo je čakalo, da se razglasi dan volitev, a tu pride namah ukaz liberalnega ministra, ki prepove kratkoma slovenskemu ljudstvu, izpovedati svojo voljo. Devet mesecev že igrajo z našim narodom nesramno igro. Župani ne vedo več, kako bi zaupali državnim oblastem, kako verjeti besedam vlade, ko ima en človek več moči kakor cela naša dežela. Nezadovoljnost in nevolja narašča vedno više, konsolidacija naših razmer se tako onemogočuje. Toliko časa se bodo igrali belgrajski predrzneži in slovenski liberalci, dokler ne izkupijo, kar so iskali.

— Boj med zagrebškimi komunisti. Preteklo nedeljo so imeli zagrebški komunisti-levičarji shod, na katerem so izvolili odbor, da gre k staremu odboru komunistične stranke, da mu stari odbor izroči list »Novo Istino« in pa vse drugo strankino imetje. V ponedeljek bi se imela izvršiti predaja v Radniškem domu. Levičarji so pozvali Radoševića in ostale komuniste iz stare stranke, naj pridejo ob 1. uri popoldne in izroče »Novo Istino« in drugo premoženje. Radošević in njegovi pristaši pa niso prišli. Levičarji so jih čakali do večera, ko jih le ni bilo, so dali s silo odpreti vrata v upravo »Nove Istine«, kjer se je nahajalo tudi vse premoženje stare stranke, med drugim v blagajni tudi 3700 ameriških dolarjev, ki so jih poslali ameriški delavci za podporo »Nove Istine«. Levičarji so napravili inventarni zapisnik, vse zapečatili in postavili delavsko stražo. Radi tega postopanja so se desničarji pritožili na policijo, ki je prišla na lice mesta in prevzela v svoje roke ves inventar. V sredo popoldne je bila na policiji razprava, pri kateri so desničarji trdili, da je ves imetek last Vladimirja Bernemisa, glavnega urednika »Nove Istine«. Levičarji so pa trdili, da je vse last stranke. Z ozirom na izjavo levičarjev je policija vse premoženje zaplenila, ker po hrvaških zakonih politične stranke ne smejo imeti nobenega premoženja. Včeraj je bila pri načelniku policije dr. Cimpermanu nova razprava. Policijski načelnik je odločil, da ne izroči premoženja nobeni stranki ter je odredil nad premoženjem sekvester, stranke je pa napotil na redno sodno postopanje. Tako se bo sedaj s celo zadevo bavilo sodišče.

— Japonec se je odpeljal v Zagreb, Nemec in Italijan v Gradec, Anglež v Celovc. Tako toži celjska »Nova doba«, ker se je mednarodni komisiji v Mariboru zdelo primerno, da se je razkropila na vse strani, ko ji je došlo vabilo na sokolsko slavnost v Mariboru. »Nova doba« se tolaži z besedami: »Pa je tudi brez njih šlo.« Najtežja in najobčutnejša je bila gotovo izguba, da se je Japonec odpeljal v Zagreb.

— Avstrijski komunisti se bodo vdeležili volitev. Dne 1. t. m. je sklenila komunistična eksekutiva Avstrije vsled poziva Ljeninga, da se udeleži volilnega boja z lastno listo.

Iz zasedenega ozemlja.

— z Umrl je v Gorici dne 30. avgusta 1920 Aleksander Zamparo, kanonik gorjskega stolnega kapitlja in ravnatelj knez nadškofjske pisarne v Gorici.

— z Rekvizicija žita v zasedenem ozemlju. 30. avgusta so pričeli Italijani v logaškem pol. okraju z rekvizicijami žita pri posameznih posestnikih vključno temu, da so glede živil vse občine tega okraja pasivne. Kakor je razglasil civilni komisariat, pridejo še vsi drugi pol. okraji na vrsto, puščalo se bo le majhne količine za vsako osebo — še manjše, kot jih je doletela Avstrija v najtežjih časih.

Prekmurje.

— p Ljudski tabor Prekmurcev v dolnjo-lendavskem okraju se vrši prihodnje nedeljo na griču Sv. Trojice nad Dolnjo Lendavo sredi lepih in vinorodnih prekmurških gor. Zborujejo kmet. zveza, zveza županov in druge krščanske organizacije.

Somišljeniki iz Štajerske in Hrvaške so vabljani. Železniška zveza v Dolnjo Lendavo z vlakom, ki odhaja iz Maribora okrog 9. ure predpoldne, je zelo ugodna.

— p Mažari so si preteklo nedeljo hoteli v Prekmurju privoščiti slično šalo ko v Fürstfeldu. Na večer so začeli blizu Genterovca streljati čez demarkacijsko linijo. Naše vojaštvo jim je pridno odgovarjalo. Ko so videli, da je naša vojska pripravljena jim korajžo odkupiti, so previdno utihnili. Upamo, da bo ta mažarska neumnost spet dobro gradivo za lažidemokratske novinarje, ki bodo to zopet gotovo na rovaš »Kleklovcev« poskušali obesiti.

Koroške novice.

— k Velikovec, 2. septembra. Nemci pride tu v nedeljo 5. t. m. shod na glavnem trgu in se nanj skrbno pripravljajo. Vest, da morajo 10. septembra zapustiti Vrbsko jezero vsi letoviščarji, ki nimajo lastnih posestev, ni točna. Pač pa je dejstvo, da sme naša upravna oblast izgnati nemške letoviščarje, ki agitirajo.

— k Velikovec, 2. septembra. Nemci imajo po celim pasu A razpleteno organizacijo, ki ima nalog, sestavljati vse mogoče pritožbe zoper našo upravo. V narodu, ki opazuje to gibanje in vidi, da okrajni sveti medzavezniške plebiscitne komisije sprejemajo v preiskavo vse te pritožbe, vre silno. Ljudstvo pravilno sodi to nemško denunciantsko akcijo, ki je brez prave podlage, in se je začelo povpraševati, zakaj se okrajni sveti ne brigajo za grozodejstva in teror, ki so ga izvajali Nemci nad Slovenci; ljudstvo pričakuje, da si bodo okrajni sveti plebiscitne komisije ogledali pogorišča slovenskih posestnikov, ki so jim volkswehrovci požgali domove, namesto da sprejemajo naravnost otročje pritožbe Nemcev in nemškutarjev, ki so bili za svoje zločine in prestopke od naše oblasti kaznovani po zakonu, kakor vsak naš človek. Ljudje vprašujejo, ali hočejo okrajni sveti morda privilegije za nemške zločince in ali je naloga okrajnih svetov, ščititi zločince. Naše oblasti za vse posledice tega postopanja ne bodo nosile odgovornosti, ampak si jih okrajni sveti naj pripisujejo samim sebi. Ljudski glas je božji glas in suverena narodova volja ne bo vprašala ne naše uprave ne plebiscitne komisije, kaj je treba storiti proti nemškim intrigam!

Velik požar v Dravljah. Na milione škode.

Včeraj popoldne ob 1. uri 45 minut je delavec Viktor Špec vlival bencin v gonilni motor v delavnici državne železnice na predkolodvoru v Dravljah. Delavnica je obstojala iz treh barak, v dveh so bili stroji, v tretji pa skladišče materiala. Iz neznanega vzroka se je bencin vžgal in eksplodiral. Naenkrat je bila vsa baraka v ognju. Delavci so se komaj rešili, zgorela jim je pa vsa obleka. Gorelo je dve uri. Uničeni so vsi stroji, med njimi trije najmodernejši strojni stroji. Zgorelo je tudi 20 osebnih vagonov, ki so jih popravljali. Polovica delavnice je bila last državne železnice, polovica pa vojaška. Na lice mesta je prišla vojaška komisija s polkovnikom Vasičem. Škodo cenijo zelo različno; gotovo pa je, da znaša škoda več milijonov, nekateri trdijo, da celo 40 milijonov.

Na pomoč so prihitele požarne brambe iz Ljubljane, Spodnje in Zgornje Šiške, z Glinc, iz Podutika, Dravelj, St. Vida in Gameljnov, katerim se je posrečilo, da so ožen lokalizirale. Velika sreča je bila, da se ni vnela sosednja baraka, v kateri je bilo zelo veliko bencina in olja. Gašenje je bilo zelo težavno, ker ni bilo vode. Voziti so morali vodo v vagonih iz Ljubljane. Vse obsojbe je vredno, da take delavnice niso imele nobenih gasilnih priprav.

Dnevne novice.

— Imenovanje okr. šolskih nadzornikov na bivšem Kranjskem. Začasne okr. šolske nadzornike na bivšem Kranjskem so bili po poverjeništvu za uk in bogočastje imenovani: za črnomaljski okraj: Matko Kantè, okr. šolski nadzornik za ljubljansko okolico; za novomeški okraj: Janko Grad, okr. šolski nadzornik v novomeškem in kočevskem okraju; za krški okraj: Ludovik Stiasny, okr. šolski nadzornik za krški in litijski okraj; za kočevski okraj: Josip Novak, okr. šolski nadzornik v Kočevju; za litijski okraj: Karel Rostohar, nadučitelj v Cerkljah; za kranjski okraj: Fortunat Lužar, nadučitelj v Izlahah pri Zagorju, pridelen v službovanje višjemu šolskemu svetu; za radovljiški okraj: Karel Simon, okr. šolski nadzornik v Kranju; za kamniški okraj: Janko Polak, nadučitelj v St. Vidu pri Stični; za ljubljansko okolico: Avgust Pirc, učitelj v Ljubljani; za ljubljansko mesto: Maks Hočevar, strokovni učitelj v Krškem.

— Izseljeniški vlak iz Trsta v Jugoslavijo se pripravlja za 15. septembra. In-

formacije se dobivajo v Trstu, ulica Torre bianca 39. Vsi oni, ki se nameravajo izseliti iz Trsta, naj se pravočasno zglaste na goričnem mestu.

— Katekizem, ki je v vseh treh izdajah popolnoma pošel, se je dal na novo natisniti, in sicer v obsegu prejšnjega velikega katekizma. Ko bo izšel, se bodo obvestili o tem gg. veroučitelji.

— Razpis službe. Na ženski javni bolnišnici v Novem mestu je oddati mesto primarija z letno temeljno plačo 3200 K, aktivitetno doklado 966 K, šestimi petletnicami po 200 K in draginsko doklado. Prošnje je vlagati do 15. septembra 1920 na zdravstveni zastop v Novem mestu. Natančneje glej uradni list. — Za zdravstveno okrožje novomeško je dalje razpisana služba okrožnega zdravnika z vsemi letnimi prejemki 6160 K za samske okrožne zdravnike; za oženjene posebej za ženo in vsakega nepreskrbljenega otroka po 90 K mesečne doklade. Prošnje je vlagati do 15. septembra 1920 na zdravstveni odsek v Ljubljani.

— Razpis službe. Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se odda služba učitelja ali profesorja za srbohrvaščino v zvezi z italijanščino ali z nemščino ali s francoščino ali stenografijo. Prošnje naj se vložijo pri poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani najkasneje do 10. septembra t. l.

— Tatvine. Gonilni jermen 8 m dolg, 9 cm širok je bil ukraden na parni žagi Rudolfu Gorjanu v Pirčah. — Moško kolo vredno 700 kron, je bilo ukradeno Francetu Marnu iz Sapa. — Komat je bil ukraden Primožu Hubadu v Vašci.

Ljubljanske novice.

— lj Umrla je 1. septembra gospa Marija Finz, zdravnikova vdova. — V Leonišču je umrl revident južne železnice gospod Ernst Škerl. Naj v miru počivata!

— lj Dekorativni slikar Dragutin Inkostri-Midenjak je došel te dni v Ljubljano. On je rodom Dalmatince, živel zdaj par let v Trstu. V Ljubljani namerava otvoriti svojo delavnico in šolo za narodno dekorativno slikanje, kar bo za nas vsekakor precejšnjega pomena.

— lj Zagoneten strel v Lattermannovem drevoredu. Gospa Lucija Borgelt iz Celja, stara 40 let, je prišla v Ljubljano na obisk k svoji materi, ki stanuje v Zgornji Šiški št. 68. Včeraj popoldne ob 2. uri se je podajala gospa Borgelt iz Šiške v mesto. Ko je prišla v Lattermannov drevored, je počil naenkrat nanjo strel. Krogla jo je zadela ob ramo in se ji zarila odtod v bližino srca. Doslej ni bilo še mogoče dognati, odkod je prišel strel in kdo ga je sprožil. Ranjenko so prepehali v deželno bolnico, kjer jo lečijo zdravniki. Gospa Borgelt je izven smrtne nevarnosti.

— lj Umrla so v Ljubljani: Fran Lampič, sin žel. uslužbenca, 12 let. — Jernej Hren, sin šivilje, 3 dni. — Ivan Šešerko, sin zasebnice, 1 leto. — Stanko Kovič, vojakov sin, 3 leta. — Ivana Krničar, kuharica, 30 let. — Marija Zupančič, tob. delavka, 33 let. — Edvard Voltmann, slaščičar, 71 let. — Stanko Gaberc, sin pošt. sluge, 11 mesecev. — Marija Strban, učenka obrtne šole, 15 let. — Marjan Hočevar, sin šivilje, 5 mesecev. — Vera Kobal, hči pisarniškega vodje, 2 meseca. — Frančiška Rogelj, kovačeva hči, 3 leta. — Jos. Smolinski, sin knjigovodje, 10 let. — Henrik Schwarz, tovarn. vratar, 31 let. — Dušan Ramšak, sin modistke, pol leta. — Herman Pavšič, dijak, 11 let. — Terezija Lesjak, zasebnica, 79 let. — Ernest Škerl, železn. revident, 37 let. — Marjan Seljak, sin trgov. potnika, 9 let.

— lj Ljubljanska porota bo danes razpravljala o tožbah, katere je vložilo drž. pravdnništvo proti Martinu Dežmanu, ki je obdolžen, da je kradel pri Pollaku v Ljubljani usnje, proti Andreju Kralju iz Sannadlov, ki je tožen, da je ukradel raznega blaga v vrednosti nad 16.000 kron in proti Josipu Marnu, ki je obdolžen, da je kradel pri spediteru Rajmundu Ranzingerju. Razprave bo vodil svetnik Bulovec.

— lj Tatvina v hotelu Tivoli. V hotelu Tivoli je bila ukradena trgovcu Hermanu Ercegoviču iz Dubrovnika fina, temnorjava boa, vredna 4 do 5 tisoč kron.

Proračun pride pred parlament.

Belgrad, 2. sept. (Izvirno.) Na današnji seji finančnega odbora je v imenu Jugoslovanskega kluba zahteval poslanec Vesenjak, naj se nadaljuje z delom finančnega odbora, ki je deloval do ministrske krize. Preteklo je že 14 dni, odkar je ministrska kriza rešena, finančni odbor pa ni bil sklican niti od strani predsednika, niti od strani vlade. Pričakuje, da bo finančni minister deloval skupno s finančnim odborom. V imenu Jugoslovanskega kluba izjavlja, da more sprejeti proračun le tedaj, če se bo izpremenil v smislu, kakor je to sklenila Jugoslovanska kmečka zveza na svojih zborovanjih.

Belgrad, 2. sept. (Izvirno.) Jugoslovanski klub je imel danes popoldne sejo, na kateri je razpravljal o proračunu. Sklenil je, da se sedanji proračun no more sprejeti, ne samo, ker je oktroiran, marveč tudi zato, ker zvali glavna bremena na slovenskega in hrvaškega kmeta.

Belgrad, 2. sept. (Izvirno.) Ministrski predsednik dr. Vesnić je izjavil, da pride proračun pred narodno predstavništvu.

VOLITEV PREDSEDNIKA PARLAMENTA.

Belgrad, 2. sept. (Izvirno.) Na jutrišnji seji narodnega predstavništva se bo vršila volitev predsednika. Radikalci še niso postavili kandidata. Imenujeta se Medaković in Vukšević.

Del naših čet zapustil Koroško.

LDU Ljubljana, 2. sept. Skladno s členom 51. saint-germanske mirovne pogodbe, da se morajo v pasu A in B zameniti okupacijske čete pred plebiscitom s policijskimi četami, rekrutiranimi na mestu, se je umaknil dne 31. avgusta del naših čet iz borovelskega okrožja in je prišlo to okrožje pod oblast velikovške okupacijske čete.

Odgovor Poljske zadovoljiv.

LDU Washington, 2. sept. (Reuter.) Državni tajnik Colby je izjavil, da Zedinjene države smatrajo odgovor Poljske kot zadovoljiv. Splošno se sodi, da bo odgovor iz Varšave natančneje pojasnil strateške razloge, ki silijo Poljsko, da stori vse potrebne vojaške ukrepe, ker od sovjetske vlade ni mogoče zahtevati jamstev.

General Wrangel zmaguje.

LDU Kodanj, 2. sept. (Wolff.) Tukajšnja protiboljševiška misija je prejela od generala Wrangla naslednjo brzojavko z dne 31. avgusta: Na kubanski fronti smo zasedli ves polotok Taman. Pri Olginsku smo porazili eno rdečo divizijo in zajeli 3000 ujetnikov. Operacije potekajo ugodno. General Kutevjig je prešel v ofenzivo severno Tavrusa.

Nova sovjetska republika.

LDU Moskva, 2. sept. (Brezlično.) Novoustanovljena samostojna sovjetska republika Kirgizov obsega gubernije Semipalatinsk, Akmolinsk, Turgaj, Uralsk in del transkaspijske in astrahanske province. Sovjetska republika Kirgizov bo član sovjetske zveze Rusije.

Krvavi spopadi na Irskem.

LDU London, 2. sept. (Reuter.) Kljub zelo strogim odredbam so se na Irskem ponovili atentati in krvavi spopadi.

POSLOVNIK ZA KONSTITUANTO.

LDU Zagreb, 2. sept. »Narodna Politika« javlja iz Belgrada: Vlada je pod pritiskom strank izpremenila svoj predlog, da ministrski svet izdela začasni poslovnik za konstituanto v tem smislu, da mora poslovnik izdelati ministrski svet v sporazumu s parlamentarnim odborom za volilni zakon. Dodatek vlade, da se srbski zakon o shajanju razširi na vso državo, se je umaknil z dnevnega reda. Vlada je izjavila, da se bo vprašanje shajanja uredilo ali naredbenim potom ali potom zakona, in sicer za vso državo.

BOJI V BELFASTU.

LDU London, 2. sept. (Brezlično.) Včeraj so bili v Belfastu hudi pogoštni boji, katerih so se zlasti udeležili rudarji. Število mrtvih ni znano. Izza sobote jih je najmanj 25. V bolnišnice so pripeljali nad 200 ranjencev. Zažganih je bilo 217 hiš. Tudi iz drugih delov Irske poročajo o težkih izgredih. Pri Ballagheru sta bila na patrulji ustreljena dve redarja. Pri Donagarnu so neznanci napadli zasebno hišo in ustrelili eno osebo. Pri Menaghu je bil obstreljen bivši redarski nadzornik v Galwayju; njegovo stanje je opasno.

BORZA.

LDU Zagreb, 2. sept. Devize. (Vežano) Berlin, izplačilo 220—222, nakazilo 200—215, Italija 510—519, Newyork, nakazilo 105—107, Pariz 750—780, Praga 178 do 186, Dunaj (nevezano), izplačilo 41.75 do 42. Valuta. Ameriški dolarji 102 do 104.25, avstrijske krone 40.50—41, bolgarski levi 154—0, carski rublji 128—130, češkoslovaške krone 160—165, angleški funti 360—380, napoleonori 390—405, nemške marke 205—210, rumunski lei 239—240.

Prosveta.

pr Zbirka ljudskih iger pod naslovom »Ljudski oder« izide meseca septembra v založbi S. K. S. Z. Natisnjene bodo popolnoma nove igre. Cena posamezne zvezke — obsegal bo 100 strani — je 10 K. Pravice predstavljati te igre ima samo isto društvo, ki naroči najmanj 10 izvodov. Društva se tem potom pozivljajo, da že sedaj naroče to zbirko iger in pošljejo z naročilom vred tudi denar. Naročila brez denarja se ne bo oziralo. Naročila se pri tajništvu S. K. S. Z. Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

pr Pododbor Udruga gled. igralcev SHS v Ljubljani bo izdajal, začeni s 1. oktobrom 1920 gledališko revijo »Maska«, ki bo izhajala dvakrat na mesec. Prinašala bo strokovne članke iz gledališke umetnosti, novosti in kritike iz dramatične literature, satire iz gledališkega življenja, slike gled. umetnikov in komedijografov, inscenacij itd. Naročnina znaša: za člana: letno 120 kron, polletno 70, četrtletno 35 K; za nečlane: letno 140 kron, polletno 75, četrtletno 40 kron. Posamezna številka 8 K. Naroča se pri pododboru Udruga gled. igralcev v Ljubljani, oddelek »Maska« (dramsko gledališče), poštni predal 156.

pr Slovaško gledališče. Dne 12. septembra bodo v Košicah vzbudili k življenju slovaško narodno gledališče. Na to nedeljo se bodo podali v Košice zastopniki vlade, armade, časnikarstva, uradništva in druge odličnosti, da prisostvujejo temu pomembnemu dogodku. To pot se bodo vršile tri predstave: Slovaška igra »Hana« od Martina Razasa, Smetanova opera »Libuša« in Tylov »Strakonicki godec«.

pr Nova Sudermannova dramatična dela. Kot poročajo, je Sudermann izdelal tri domoljubne drame, ki jim je dal skupni naslov: »Nemška usoda«. Prva drama »Rausch« ima za vsebino prve dni avgusta l. 1914., druga »Opfer«, se godi v poletju l. 1917., ko se kažejo znaki notranjega preloma in drama »Notruf« obdeluje dogodke revolucijske zime 1918/19. Drame bodo izšle v knjigi.

pr »Tehnički list«. Izšla je v Zagrebu 15. številka »Tehničnega lista«. »Tehnički list« izhaja dvakrat mesečno. Letna naročnina 80 dinarjev ali 320 kron.

pr Nova Dickensova pisma. Kot poročajo angleški listi, so našli dragoceno zbirko Dickensovih pism in rokopisov, ki bodo odkrili pesnikovo življenje v svoji posebni luči. Javnosti čaka z veliko napestjo na objavo te najdbe, hkratu pa se

povdarja, da je angleško občinstvo nekoliko preveč pozabilo na svojega velikega narodnega pisatelja, ki ga danes čitajo mnogo manj kot pred desetimi leti.

pr Nova Maeterlinckova dela. Maeterlinck, znani francosko-belgijski pisatelj, izdeluje več načrtov dram, kot poročajo listi. Ravno je dokončal tridejansko dramo »Fiencailles«, ki je nadaljevanje »Modrega ptica«. Poleg tega pa bo že v prihodnji sezoni vprijeti drugo Maeterlinckovo delo »Le Bourgmestre«, ki je bilo med vojno napisano in prepovedano od cenzure. K temu omenjajo še novo dramo »Moč mrtvih«, ki jo bodo prvič vprijetili v Londonu in ki obdeluje problem dednosti.

Orlovski vestnik.

Orliški krožek Ljubljana pozivlja vse sestre, ki so se prijavile za prireditve v Dravljah dne 5. septembra, da se udeležijo telovadne ure v petek ob 6. uri zvečer v telovadnici l. državne gimnazije. Obenem vabi vse gospodične katoliškega naziranja iz šentklovške in frančiškanske fare, ki imajo veselje do telovadbe, da vstopijo v naš krog.

Tečaj za začetnike-načelnice novoustanovljenih oziroma se šele ustanavljajočih odsekov se vrši v času od 12.—19. septembra 1920 v Ljubljani. Prijave je poslati O. Z. do 10. septembra. Iz vsakega teh odsekov naj pride vsaj en zastopnik. Tečaj se otvori v nedeljo, 12. septembra v Ljudskem domu ob pol 10. uri dop.

Tečaj za načelnice novoustanovljenih krožkov se vrši od 6. do 12. septembra. Vsak krožek naj pošlje po eno zastopnico, ki naj pride v ponedeljek s prvim vlakom na učiteljske. Okrožnice vse razposlane.

Sestanek vseh ljubljanskih Orliških krožkov se vrši v petek ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Važno, zato pridite vse sestre. (K)

Vaditeljski zbor O. Z. ima sejo danes 3 t. m. točno ob 7. uri zvečer. Načelnik.

Šentjakovski orliški krožek prične z redno telovadbo v soboto 4. septembra, točno ob pol 8. uri zvečer v šoli na Prulah. Najugodnejši trenutek za sprejem novih, a vztrajnih telovadkinj, ker so na programu nove vaje. — Načelnica.

Turistika in sport.

Poverjeništvu za kmetijstvo, ki zelo pospešuje in podpira domačo konjerejo, je podarilo za slovensko dirko častno darilo in K 5.000.

Nogometne tekme. Jesensko nogometno sezono otvori S. K. Ilirija v nedeljo dne 5. septembra s tekmo proti rezervi. Ker je to prvič v sezoni, da tekmuje prvo moštvo in rezerva med seboj, obeta biti tekma jako zanimiva. Začetek ob pol 18. uri. Blagajna se odpre ob 17. uri. Vstopnina: sedeži po 10 K, stojišča brez izjeme 4 K. — V sredo in četrtek na prostoru Ilirije Innsbrucker Sportverein — Ilirija I.

Gospodarsko.

g Vinogradi v Jugoslaviji. Na podlagi statističnih podatkov znaša površina vinogradov v Jugoslaviji okoli 250.000 hektarjev, t. j. v Sloveniji (brez Goriškega in Primorske) 35.000 ha, v Hrvatski in Slavoniji 40.000 ha, v Dalmaciji 76.000 ha, v Bosni in Hercegovini 6000 ha, v Bački in Baranji 45.000 ha, v Stari Srbiji 56.000 ha, ki dajejo skupaj 5 milijonov hl vina. Od tega pridelka se porabi v državi polovica, a druga polovica preostaja za izvoz.

g Trst središče za trgovino s kavo. Iz Rima poročajo, da je predložila brazilska vlada italijanski vladi, da bi ta uredila v Trstu in Napolju skladišči na skupen račun, potom katerih bo mogoče oskrbovati srednjo Evropo in Orijent z brazilsko kavo.

g Srpski Lojd, Minister za trgovino je odobril pravila novega parobrodškega društva »Srpski Lojd«, s kapitalom 10 milijonov dinarjev. Prva polovica te vsote je plačana, ostalo bodo plačali v najkrajšem času. Društvo je že začelo s svojim delovanjem.

g Produkcija sladkorja v Jugoslaviji. V tem letu bo pridelanega v domačih trdkah 3500 vagonov sladkorja. Prejšnje leto je bilo pridelanega vsega skupaj 1000 vagonov. Kapaciteta naših tovarn je manjša, nego potrebujemo sladkorja za državo. Če bi imele naše tovarne materijala, bi lahko pridelale letno 6000 vagonov, a potrebujemo ga okoli 8400 vagonov. Radi tega bi ga bilo treba uvažati preko možnosti lastnega pridelovanja najmanj 2500 vagonov.

g Nove tovarne. Kakor čujemo, je osnovana v Karlovcu nova tovarna za eternit, pod imenom »Koranit«. Podjetje razpolaga s temeljnim kapitalom šestih milijonov kron. — Rafinerija industrijskega olja v Bosanskem Brodu namerava zgraditi v Belgradu novo tovarno, ki bo izdelovala benzin in razne vrste industrijskega olja. — V Belgradu se dokončava velik industrijsko-kemični zavod, sličen enakim zavodom v Nemčiji.

Ljubljanska poroča.

Včeraj je sodila ljubljanska porota o treh slučajih. Porotnemu senatu je predsedoval nadsvetnik Zebre, obtožbe je zastopal državni tožilec dr. Modic. Prvi se je zagovarjal Fr. Kadunc iz Ljubljane, katerega je zagovarjal dr. Kreč. Kadunc je 13. novembra 1919 ukradel v Starem dvoru pri škofiji Loka dva sode firneže, ki ju je prodal Langu v Ljubljano. Ukradeni firneži je bil vreden 15.620 K. Porotniki so na nje stavljeno vprašanje potrdili, nakar je senat obsodil Kadunca na eno leto težke ječe.

Drugi se je zagovarjal Jože Čuk iz Loma pri Črnem vrhu. Čuk se je klatil okoli in je ogoljufal Marijo Gracelj v Ribnem in Lovra Kristofa v Veliki vasi pri Borovljah za denar, pod pretezo, da ga bo nesel sinovoma navedencev, ki da so bili v vojnem ujetništvu. Poskušal je na opisan način ogoljufati tudi Janeza Starmana v Zeleznikih, toda tam ni imel sreče in so ga orožniki aretirali. Po krivdoreku porotnikov je senat obsodil Čuka, katerega je zagovarjal dr. Valjavec, na 5 let težke ječe.

V tretjem slučaju se je zagovarjal Anton Vehar, tesar na Dovjem, ki je v noči na 2. junija t. l. odvedel Francetu Jaklu dva konja v gozd, kjer ju je privezal, toda so ju orožniki kmalu dobili. Konja je odvezlo orožništvo Antonu Bergelju, ki ju je nameraval iztihnati preko demarkacijske črte in so ju oddali županu Francetu Jaklu na Dovjem v oskrbo. Konja sta bila cenjena na 5500 kron. Pri razpravi je trdil Vehar, da je konja zato odvedel, da ponagaja županu. Ko je bil župan Jakel zaslišan kot prič, ga je vprašal Vehar, je zagovarjal dr. Ivan Tavčar ml., za koliko sta bila konja prodana; odgovor se je glasil, da za 2680 kron na dražbi. Na to je senat stavil porotnikom dve vprašanji glede na tatvino in z ozirom na vrednost konj. Na zahtevno porotnikov je stavil na to porotnikom še glavno vprašanje, če ni nameraval Vehar odvedena konja hudobno poškodovati s tem, ker ju je odvedel v gozd. Na to so porotniki soglasno zanikali vprašanje o tatvini, s 7 glasovi da in s 5 glasovi ne so pa tudi zanikali vprašanje, katero so sami zahtevali, da naj se stavi, nakar je predsednik senata nadsvetnik Zebre razglasil oprostilno sodbo. Porota je zborovala včeraj brez odmora od 9. dopoldne do četrta na štiri popoldne.

Sodišče in policija.

s Nevarni vlomilec in tat dolarjev aretirana. Ivana Remzelja so zasledovale oblasti, ker je bil osumljen vloma. V Ljubljani ga je spoznal neki policijski stražnik, ki ga je pripeljal na kolodvorsko policijsko ekspozituro, kjer so našli pri njem več vitrihov, kar dokazuje, da se je mož pečal z nedovoljenim obrtom vlomov. — Detektivski so aretirali nevarnega vlomilca in tatu Pavla Mlekusa iz Gorice, kateri je med drugim obdolžen tudi tatvine 300 dolarjev.

Našla se je črna denarnica s srednjo vsoto denarja. Dobi se Krekov trg 10. I.

Iščemo starejšega in večjega kovača za kotle

ki je dobro izurjen v vseh poslih za devajočih te stroke. — Ponudbe na »DANICO« d. d. za kemične proizvode, Bosanski Brod.

Enonadstropna hiša z gospodar. pos. zemljišča, ob glavni cesti in zraven žel. postaje naprodaj. Hiša je pripravna za trgovino, gostilno ali lesno trgovino. Ravnotam se tudi dobi nov izvrsten planino in en harmonij. — Vpraša se na kolodvoru v Ločah pri Poljčanah.

Semensko pšenico

ima na razpolago manjšo količino Gopod. zveza v Ljubljani po ceni K 11.—.

Sirite „Slovenca“!

Brez posebnega obvestila.

Poteti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, sin, brat, svak in stric, gospod

Ernst Škerl

revident južne železnice

v sredo dne 1. septembra 1920 po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek dne 3. septembra 1920 ob pol 6. uri popoldne iz mrtvašnice v Leonišču na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše za dušnico se bodo brale v več cerkvah. Ljubljana-Borovnica, dne 2. septembra 1920.

Globoko žalujoči rodbini:
Drašler - Škerl.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Proda se radi odpotovanja fotografski aparat 13x18, šivalni stroj, popolnoma nov, C. 13. 30 panjev čebel, kranjci. Naslov se poizve iz prijaznosti v upravi lista pod št. 3621.

Zaboje in kanle od ameriškega pe-troleja kupi Sever & Komp. Ljubljana.

Blagovna lovarna pehišiva

Sv. Jurij ob južni železnici (Slovenija)

50% ceneje

kakor sploh more katerokoli podjetje v SHS. izgotavljati vsakovrstna

mizarska dela.

Celotna pohištva, notranja ureditev za hotele, letovišča, okvirji za okna itd.

Uradnik, stalno v Ljubljani, želi poldnevno, poldanskega zaslužka od 3. do 7. ure pop. Ponudbe pod »Marljivo« na upravo tega lista.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti našega srčno ljubljenega, nepozabnega soproga, očeta, brata, tasta in strica, gospoda

Edvarda Voltmann-a

izrekamo tem potom našo naj-srčnejšo zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo vsem darovateljem krasnega cvetja in vsem, ki so spremili dragega pokojnika na njega zadnji pot.

V Ljubljani, 2. sept. 1920.

žalujoča rodbina
Voltmann.

NUDIMO LA KRANJSKI
laneni linnen in pristno laneno olje
v vsaki količini po najnižji tovarniški ceni.

HIROVAT LUBLJANA
& KOMP. VEGOVA UL. 6

Vinske sode, različne velikosti, večjo ceni proda Pavel Sedej, Javornik, Gorenjsko.

Trgovski poslovođa za večjo tovarno kovinske stroke v bližini Ljubljane se išče. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. — Samo pismene ponudbe z referencami na Slov. eskomptno banko v Ljubljani.

GARJE

srbečico, braste, lišaje, uniči pri clo-veku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12.50 poštnine prosto. — Prodaje in razpošilja lekarna Trnkoci v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

Krojaški pomočnik želi stopiti v boljšo delo takoj ali pozneje. Naslov pove upravnistvu tega lista št. 3623.

miši, pučane, stenice, ščurki

in vsa golazna mora poginuti, ako porabite moja najbolje preiskavana in splošno hvaljena sredstva, kot proti pučam K 10, za pučane in miši K 10, za ščurke K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za stenice K 10; uničevalce moljev K 10, prasek proti mrčesom K 10 in 12; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5—10; mazilo za uši pri živini 6—10; prasek za uši v obliki in perilu K 6 in 10; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev rastlin) K 10. Prasek proti mravljam K 10. Mazilo proti garjam K 10. — Pošilja po pošti zavod za eksport.

M. Jünker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39. Trgovca pri večjem odjemu popust.

Vsem svojim znancem in sorodnikom naznanjamo tužno vest, da smo izgubili svojo dobro mamo oziroma staro mamo

Marijo Finz

zdravnikovo udovo

ki je v 84. letu predvidena s svetimi zakramenti po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pokojne se vrši v petek dne 3. septembra 1920 ob 4. uri popoldne od hiše žalosti Sv. Petra cesta 27 na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 1. septembra 1920.

Bertram Götz, rač. svetnik Marija Götz roj. Finz
zet. hči.

Teodor, vnuk. — Erna, Jozefina, Melita, vnukinje.

Razpis. Na novo ustanovljena „Slovenska banka“ v Ljubljani razpisuje mesto bančnega ravnatelja

kakor tudi več mest

bančnih uradnikov in nastavlencev

Reflektanti naj pošljejo ponudbe s priloženim curriculum vitae in pogoji do 15. septembra t. l. na naslov „konzorcijski ustanovitelj „Slov. Banke““ v Ljubljani na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.